

Beter matriekuitslae onrealisties, waarsku kenners

Alet Rademeyer

PRETORIA. – 'n Verbetering in die 2013-matriekslagsyfer sal onrealisties wees omdat dit nie 'n goeie onderwysjaar was nie en dinge in skole nie dramaties verbeter het nie.

Só het onderwyskundiges gister gesê, al verwag Umalusi, die raad vir gehalteversekering in algemene en verdere onderwys en opleiding, en die onderwysvakbond Sadou die nasionale slaagsyfer gaan styg.

In 2012 was dit 73,9%.

Die nasionale slaagsyfer word Maandag bekend gemaak.

Mugwena Maluleke, hoofsekretaris van Sadou, meen dit kan met tot vyf persentasiepunte verbeter.

Prof. Sizwe Mabizela, voorsitter van Umalusi, meen die uitslae kan beter lyk omdat die eksamenstelsel stabiliseer, kandidate meer voorbeeldvraestelle kon uitwerk ter voorbereiding vir die eksamen en onderwysers en leerders die kurrikulum beter onder die knie het.

Prof. Moeketsi Letseka, onderwyskenner van Unisa wat ook in die regering se raad vir menslike hulpbronontwikkeling dien, en ander het egter bedenkinge.

“Ons moet vra hoe verbetering moontlik is in die lig van die handboekskandaal in Limpopo, ouers en skole in die Noord-Kaap wat in twiste gewikkel was en talle onderwyserprobleme wat die Oos-Kaap steeds geteister het.”

Volgens Letseka wil Angie Motshekga, minister van basiese onderwys, en Umalusi die publiek laat glo hulle is suksesvol, “maar almal kan sien wat aangaan”.

Die lewering van handboeke is volgens Letseka landwyd 'n dilemma. Hy glo ook die meeste onderwysbeleide het standaard verlaag. Deesdae kan matrikulante universiteit toe gaan met 50%, terwyl dit nie in die verlede gebeur het nie.

Daar kan nie sprake van verbetering wees as daar steeds 'n halfmiljoen minder leerders matriek skryf as wat aanvanklik in gr. 1 ingeskryf het nie, het hy gesê.

“Ons gaan weer vanjaar duisende ‘neet’-gevalle hê.” “Neet” is die akroniem vir jeugdige nie in employment, education or training.

Volgens Letseka het Suid-Afrika een van die hoogste jeugwerkloosheidkoerse – 40%.

“Die matriekuitslae gaan niks anders as politieke retoriek ten koste van duisende kinders wees nie.”

Prof. Elda de Waal, 'n onderwyskenner van die Noordwes-Universiteit, twyfel ook of 'n verbetering 'n weerspieëling van die ware toedrag van sake sal wees.

Sy meen dit is onvermydelik dat kandidate aan die onderpunt se punte opgestoot word.

“'n Beter slaagsyfer is nie in hul belang nie, aangesien hulle oor 'n paar maande by instellings sal uitsak en dit nie sal verstaan nie omdat hulle matriekuitslae dan so goed was.”

Volgens De Waal is 'n verbetering nie moontlik nie weens voortslepende probleme soos swak dissipline in skole, disrespek vir onderwysers, gebrekkige belangstelling van distrikskantore in skole se nood en aanstellings wat op skole afgedwing word.

Sy het bygevoeg dit is ook onrusbarend dat baie onderwysers steeds vakke aanbied waarvoor hulle nie gekwalifiseer of opgelei is nie.

Prof. Billy Fraser, 'n onderwyskundige van die Universiteit van Pretoria, glo 'n styging van meer as 2% sal nie realisties wees nie.

“Die topskole kan nie regtig nog beter vaar nie en dus moet ons 'n verbetering by onderpresterende skole sien.”

Fraser meen as die meerderheid kandidate weer op baie lae vlakke slaag, is dit nie werklik verbetering nie.

'n Mens sal eerder wil sien of meer kandidate met toelating tot graadstudie slaag, het hy gesê.

Angie Motshekga